
Onderwerp:

ODWH Terugblik 2022

Bijlagen:

ODWH Terugblik 2022 - publieksversie jaarverslag.pdf

Geachte heer, mevrouw,

Met plezier bied ik u een digitaal exemplaar aan van de publieksversie van het jaarverslag over 2022 van de Omgevingsdienst West-Holland. Hiermee geven wij inzicht in onze activiteiten in 2022 die zijn uitgevoerd voor gemeenten en provincie. In deze Terugblik nemen we u mee aan de hand van een tiental verhalen van onze collega's. Zij vertellen met groot enthousiasme over hun interessante werk bij onze dienst en geven antwoord op vragen zoals: Hoe gebruikt de Omgevingsdienst een drone bij toezicht? Wat zijn de voordelen van het Geoportaal en waarom biedt de Omgevingsdienst een wereldbaan?

Wij wensen u veel leesplezier!

Met vriendelijke groet, namens de directeur van de Omgevingsdienst West-Holland,

Teamleider Communicatie & Bestuursadviseur

Omgevingsdienst West-Holland

06 – 47 910 019

n.dekruif@odwh.nl

www.odwh.nl

Werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

Terugblik 2022

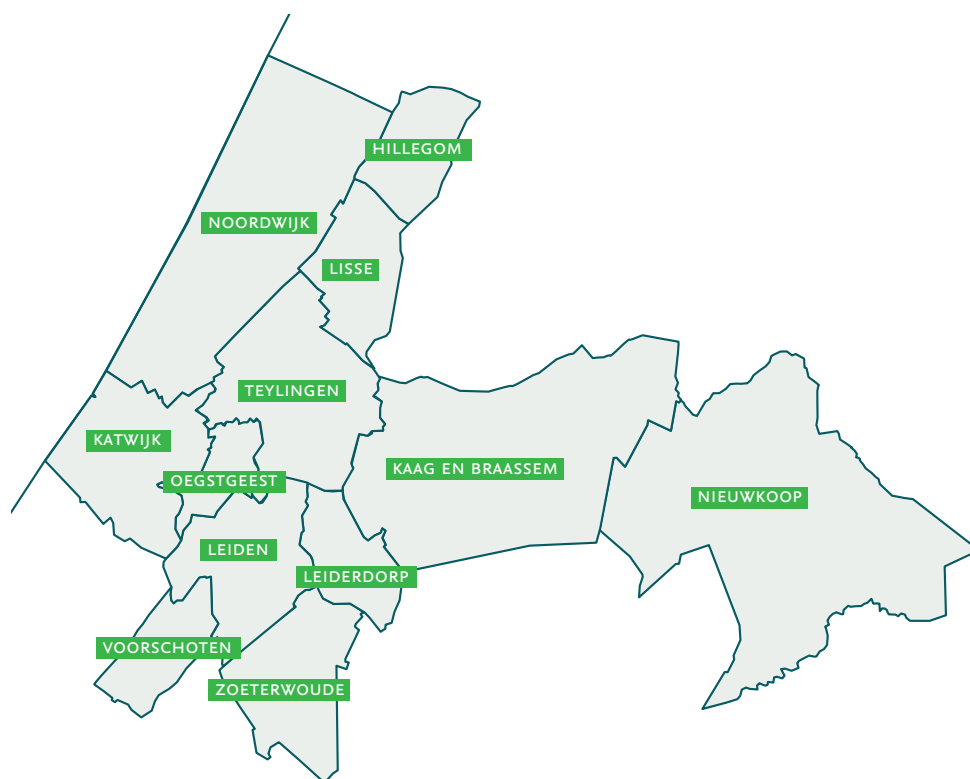
Een veilige leefomgeving voor mensen, dieren en planten

Omgevingsdienst
West-Holland

De Omgevingsdienst West-Holland draagt bij aan het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in Holland Rijnland.

Wij werken in opdracht van 12 gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Ons takenpakket bestaat uit vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies.

DISCLAIMER

In deze Terugblik geeft de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) inzicht in zijn activiteiten in 2022. Het is gebaseerd op gegevens uit eindrapportages over activiteiten die zijn uitgevoerd voor gemeenten en provincie en de jaarstukken over 2022. Er kunnen aan deze publicatie geen rechten worden ontleend. Voor een compleet overzicht van definitieve feiten en cijfers verwijzen wij naar de volledige versie van de jaarstukken op www.odwh.nl.

© juni 2023, Omgevingsdienst West-Holland

Tekstredactie | Tekstbureau Roemers
Eindredactie | Communicatie ODWH
Fotografie | Marius Roos
Ontwerp | Sam Gobin

VOORWOORD

‘De Omgevingsdienst West-Holland zet zich in voor het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in Holland Rijnland. We werken in opdracht van 12 gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Onze kerntaken zijn vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies. Ook helpen we de regio duurzamer te maken.’

Dat is onze vaste inzet en dat doen we met veel plezier en toewijding. En ook dit jaar kregen we opnieuw te maken met landelijke en internationale ontwikkelingen die veel effect hebben op het milieu en daarmee op onze dienst, zoals de energiecrisis, de stikstofproblematiek en de klimaatverandering. Gelukkig konden we wel definitief afscheid nemen van de coronabeperkende maatregelen die de wereld twee jaar lang in een houdgreep hielden.

Om onze taken zo goed mogelijk uit te kunnen voeren, werken we voortdurend aan de interne kwaliteit van de dienst. We hebben een nieuw bestuur en zijn gestart met de doorkanteling van de organisatie. Landelijk is er als vervolg op het advies van de Commissie Van Aartsen om omvangrijk verbeteringsprogramma gestart met diverse subsidiemogelijkheden voor kwaliteitsverbetering op allerlei gebied.

In deze Terugblik lees je hoe we ons met hart en ziel hebben ingezet en wat we in 2022 weer allemaal hebben bereikt. Het geeft een kijkje in de keuken via 12 inspirerende verhalen van collega’s. Lees bijvoorbeeld hoe een drone soms ineens een eigen wil heeft, welke collega met een loep op onderzoek uitgaat en dat ook oudere jongeren welkom zijn bij Jong ODWH!

Ik wil iedereen bedanken die zich dit jaar weer heeft ingezet om al het werk gedaan te krijgen, op welke manier dan ook. Veel dank ook aan allen die de dienst vooruit helpen met innovatieve ideeën, bijzondere initiatieven of een kritische blik.

Ik wens je veel leesplezier!

Marlies Krul-Seen
directeur

Nieuwe voorzitter DB Ashley North

De omgevingsdienst is van ons allemaal

Het Dagelijks Bestuur vlnr: Meindert Stolk, Ashley North, Antoinette Ingwersen, Marlies Krul-Seen, Jacco Knape.

Het is wel een beetje ingewikkeld maar bij een omgevingsdienst zijn de provincie en de aangesloten gemeenten tegelijk opdrachtgevers en eigenaren. Het dagelijks bestuur bij de ODWH bestaat uit de portefeuillehouders Milieu van de provincie Zuid-Holland, de gemeenten Leiden en Noordwijk, en twee vertegenwoordigers van de overige gemeenten. Wethouder Ashley North uit Leiden is al drie jaar lid van het DB en sinds oktober 2022 heeft hij Yvonne Peters opgevolgd als voorzitter. ‘Het is een mooie en bijzondere taak,’ vindt Ashley, ‘want bij de omgevingsdienst moet je regionaal denken en dat is anders dan alleen het beste willen voor je eigen gemeente. Gek genoeg verliezen we als wethouders wel eens uit het oog dat de omgevingsdienst ook gewoon van ons is. Het zijn ónze medewerkers die aan de slag gaan met ónze milieuvraagstukken. Ik hoop het verschil te kunnen maken door iedereen meer te betrekken bij elkaar zodat we elkaar beter begrijpen.’

De basistaken van de dienst bestaan uit het verlenen van vergunningen, toezicht houden en handhaven. ‘Die taken moeten we goed op orde blijven houden door te leren, te innoveren en ons te ontwikkelen,’ zegt Ashley. ‘We moeten de beste willen blijven. Gelukkig wordt daar binnen de organisatie veel ruimte voor geboden. Belangrijke thema’s zijn duurzaamheid en circulariteit waarvoor we al veel expertise in huis hebben. Onze Milieu Effect Rapportage bijvoorbeeld is als basis gebruikt voor de Regionale Energiestrategie. Dat kan niet iedereen zeggen! Als voorzitter kan ik ruimte vrijmaken voor presentaties in de vergaderingen over deze onderwerpen, zoals de maatregelen omtrent energiebesparing en wat dat betekent in de praktijk. We kunnen het niet vaak genoeg duidelijk maken aan de opdrachtgevers: maak gebruik van de omgevingsdienst als kenniscentrum. Je hoeft het niet alleen te doen.’

Ashley vertelt dat hij kort twijfelde om voorzitter te worden, want dat doe je er niet even bij. Gelukkig kan hij genoeg aandacht aan beide functies geven en is er zelfs nog tijd om tussen het vergaderen door op de vleugelpiano van het stadhuis te spelen en in het weekend te sporten. ‘En nu je het dan toch vraagt kan ik een beetje reclame maken voor de podcast *Kvas en boeken* die ik samen met twee vrienden maak over Oost-Europese literatuur,’ zegt hij lachend. Luisteren dus!

TERUGBLIK OP 2022

De 3 milieu-kerntaken

Voor alle activiteiten die het milieu kunnen belasten moeten vergunningen worden afgegeven. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het verplaatsen van grond voor de aanleg van een weg of woonwijk, het starten of uitbreiden van een bedrijf, of het afsteken of opslaan van vuurwerk. Het toetsen van vergunningen aan de milieuregels is een van onze kerntaken. We verlenen niet alleen nieuwe vergunningen, ook bestaande vergunningen worden periodiek gecontroleerd. Hiervoor werken we met een team van vergunningverleners, toezichthouders en juristen. In 2022 hebben we een **nieuwe VTH-nota** (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) opgesteld waarmee we voorbereid zijn op de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

Naast periodieke en proactieve controles komen we ook in actie bij klachten, bijvoorbeeld over geluid, geur of licht. Als uit ons onderzoek blijkt dat de klacht terecht is gaan we op zoek naar een oplossing. De toezichthouders en handhavers worden bij hun werk steeds vaker ondersteund door **dronepiloten** omdat je met een drone op plekken kunt komen waar anders geen toezicht mogelijk is. Ook werken we samen met andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Bijvoorbeeld bij toezicht in **de glastuinbouw**, maar ook bij de bestrijding van **ondermijning**. Onze piketdienst kan 24/7 worden ingeschakeld bij allerlei calamiteiten waarbij er risico is voor het milieu.

Advies

We geven advies aan gemeenten en provincie over alles wat betrekking heeft op ruimtelijke ordening, zoals bouwplannen, bestemmingsplannen en gebiedsontwikkeling. Ook Schipholadvisering hoort bij onze taak. Het aantal adviezen dat de dienst dit jaar heeft verstrekt is opnieuw gestegen; van 1100 adviezen in 2021 tot meer dan 1200 in 2022. Na het opheffen van de coronabeperkingen konden we weer bij de gemeenten op locatie werken. Hierdoor zijn de lijntjes kort en kunnen onze adviseurs in rechtstreeks contact met gemeenteambtenaren proactief meedenken over allerlei vraagstukken rondom ruimtelijke ordening en milieu.

Bouwtaken

Voor de gemeente Noordwijk en de provincie Zuid-Holland voeren we bouwtaken uit. Die omvatten de kerntaken vergunningen, toezicht en handhaving op bouw- en gebruiksactiviteiten. Ook sloopmeldingen (asbest) worden door ons behandeld. Stikstofproblematiek en de ontwikkeling van Natura-2000 gebieden zorgen voor steeds meer maatwerk in de procedures rondom bouwvergunningen, en dat neemt meer tijd in beslag dan standaardprocedures.

Lisette van den Berg over de Zuid-Hollandse samenwerking

Een echte wereldbaan!

Hoe maak je iemand enthousiast om bij een omgevingsdienst aan de slag te gaan? 'Vooral door te vertellen wat je doet, maar ook door te laten zien dat je er bent,' vertelt HR adviseur Lisette van den Berg. 'En de beste manier daarvoor is samenwerken met collega's. Daarom zijn de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten in 2022 een campagne gestart met de naam *De betere wereldbaan*. We laten zien dat als je een steentje wil bijdragen aan het milieu en een duurzaam leven – een betere wereld dus – je bij ons helemaal op je plek bent. We hebben een website gelanceerd en zijn op carrièrebeurzen en banenmarkten te vinden. Door presentaties op scholen te geven maken we leerlingen enthousiast een studie te kiezen waarmee ze later bij een Omgevingsdienst aan de slag kunnen. Heel belangrijk, want de meest gestelde vraag is nog steeds: Maar wat doen jullie dan? We moeten dus blijven vertellen hoe we ons inzetten voor een gezonde en veilige leefomgeving voor mens, dier en natuur.'

'Daarnaast willen we uitdragen dat je bij ons ook echt een wereldbaan hebt met vriendelijke collega's en veel kansen om te groeien. Zelf ben ik hier in 2022 komen werken en wat me direct opviel is het saamhorigheidsgevoel en de goedelijke sfeer. Ik voel me op mijn plek en hoop dat nog lang te blijven. In de samenwerking met de andere omgevingsdiensten willen we daar ook aandacht aan geven door een mobiliteitscentrum op te zetten. Zo kunnen we er voor zorgen dat collega's eenvoudig van de ene dienst naar de andere kunnen overstappen als ze dat willen.'

Nienke Mier blikt terug op

10 jaar Omgevingsdienst

Op 1 januari 2013 werd de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van kracht, en werden de Omgevingsdiensten opgericht. Sindsdien voert de ODWH samen met 28 andere omgevingsdiensten milieu- en bouwtaken uit voor gemeenten en provincies. Nienke Mier, tot aan haar pensionering adviseur Randvoorwaardelijke taken, was er vanaf de start bij betrokken: 'Ik werkte al vele jaren bij de provincie Zuid-Holland, maar kreeg toen de mogelijkheid om 'mee' te gaan naar de Omgevingsdienst. Het was een bewuste keuze omdat ik meer wilde doen in de uitvoering in plaats van beleid maken. Ik kwam in een omgeving die mij tot de dag van vandaag aanspreekt: collega's met hart voor de zaak en passie voor hun vak. Het samen zorgen dat de zaken geregeld worden, en – als dingen misgaan – een oplossing vinden. Heel direct regelen, met oog voor de klant en voor de kwaliteit, en niet te vergeten, voor elkaar.'

Het is bijzonder om te werken voor een nieuwe organisatie met nieuwe taken, dat beseft Nienke als geen ander: 'De dienst heeft de afgelopen tien jaar veel meegemaakt en daar zijn we goed doorheen gekomen. Soms kostte het veel inspanning, maar we gingen er samen voor. Op het moment van mijn afscheid is de organisatie weer volop in ontwikkeling. En dat is positief want de ODWH heeft zoveel potentie! Er werken bevlogen mensen en we hebben veel kennis in huis. Ik ben er trots op dat ik mijn steentje heb mogen bijdragen.'

Na tien jaar Omgevingsdienst besloot Nienke om te stoppen met werken. 'Om een nieuw avontuur op Terschelling te beginnen, waarbij ik wel zie wat op mijn pad komt,' zegt ze daarover. 'De afgelopen jaren hebben mij geleerd dat je dat niet moet uitstellen. Je leeft maar één keer. Een punt ergens achter zetten maakt ruimte voor een nieuw begin. Ik kijk terug op een mooie tijd en bedank iedereen voor de samenwerking en het vertrouwen.'

TERUGBLIK OP 2022 (VERVOLG)

Duurzaamheid

Bij alles wat we doen gaat duurzaamheid steeds meer een rol spelen. Daarom gaan we samen met de provincie en gemeenten bekijken hoe we dit thema verder kunnen brengen. Daarom bereiden we samen met de provincie en gemeenten een duurzaamheidsvisie voor die in 2023 in werking moet treden. We zijn een **kennisbank** op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit en participeren in allerlei duurzaamheidsprojecten. Daarnaast inventariseren we de ongeveer 2000 bedrijven in onze regio die moeten voldoen aan de informatie- en energiebesparingsplicht, en controleren we het energielabel-C voor bedrijven en de EPBD inspectie. We ondersteunen gemeenten met subsidies en leningen voor bedrijven en particulieren. Door de energiecrisis waren er vier tot vijf keer zoveel aanvragen en de potjes raken nu voor het eerst leeg. Ook de energiearmoede neemt toe. We helpen gemeenten hiervoor oplossingen te zoeken.

Informatie management

Dit jaar was een van onze ambities om de informatievoorziening op peil te brengen. We stelden een uitvoeringsprogramma op dat ons beschermt tegen de gevaren van cybercriminaliteit en dat zorgdraagt voor de privacybescherming. Bovendien ontwikkelden we een nieuw datasysteem, **het Geoportaal**, waarmee data uit verschillende systemen aan elkaar gekoppeld wordt en geografische kaarten gemaakt kunnen worden. In 2024 zal dit systeem via onze website voor iedereen toegankelijk zijn.

Nieuwe ontwikkelingen

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen is een nieuw Algemeen en Dagelijks Bestuur geïnstalleerd. **Wethouder Ashley North** uit Leiden heeft Yvonne Peters opgevolgd als voorzitter. Ook bij de ondernemingsraad waren er verkiezingen, en ook hier werd een nieuwe voorzitter aangewezen. Bovendien heeft in 2022 een groep enthousiaste jonge werknemers **Jong ODWH** opgericht. En er is nog meer in gang gezet, want in 2022 is een start gemaakt met **de door-kanteling** van de ODWH. Hiervoor zijn twee kwartiermakers aangesteld die dit interne proces begeleiden. In 2023 zal de nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd worden. Dit moet er mede voor zorgen dat er meer aandacht komt voor de talenten van de medewerkers en dat de dienstverlening nog beter en flexibeler wordt.

Harmke Vliek legt uit hoe het Geoportaal werkt

Van 100 zoeksystemen naar 1

Sinds 2021 heeft Geografisch Informatie Specialist Harmke Vliek aan de bouw en implementatie van het Geoportaal gewerkt. Eind 2022 is het nieuwe datasysteem in gebruik genomen. De vlag ging nog nét niet uit, maar iedereen wordt er wel heel gelukkig van. ‘Dat was het doel,’ zegt Harmke, ‘want Geoportaal combineert data uit verschillende informatiesystemen en biedt de mogelijkheid om veel informatie ruimtelijk met elkaar te vergelijken. Zo kan je met een druk op de knop verschillende kaartlagen over elkaar leggen. We hebben een koppeling met ons eigen zaakstelsel, maar ook met data van externe bedrijven en overheden. Bovendien maken we gebruik van Streetview en 3D BAG waarmee je de foto’s van de directe omgeving en hoogte van gebouwen kan opvragen. Met name toezichthouders en vergunningverleners werken sneller en efficiënter met behulp van Geoportaal. Je kunt opzoeken of iets in ons werkgebied ligt, kijken wie bevoegd gezag is, bestemmingsplannen achterhalen en de locatie van andere relevante zaken opzoeken.’

‘Stel je voor dat Piket in het weekend een melding van brand op een bedrijventerrein krijgt,’ vervolgt Harmke. ‘Dan is één zoekopdracht voldoende om te weten met welk type bedrijf ze te maken hebben en wie er verantwoordelijk is. Door middel van de kaart en luchtfoto’s wordt direct duidelijk hoe de omgeving er uit ziet en waar eventueel bedrijven met gevaarlijke stoffen zijn.’ ‘Niet alleen toezichthouders werken sneller met Geoportaal, ook vergunningverleners hebben veel minder tijd nodig en baseren de vergunningen op meer en betere data. In 2022 hebben we dit systeem voor intern gebruik opgezet en nu zijn we hard bezig om geografische informatie via onze website toegankelijk te maken voor iedereen. En dat moet in 2024 zeker gaan lukken!’

Matthieu van den Assem over toezicht houden met behulp van drones

Met een drone zie je zoveel meer

Sinds 2021 heeft de dienst een drone om toezicht te kunnen houden vanuit de lucht. ‘Het is al onze tweede,’ vertelt Matthieu van den Assem, toezichthouder en coördinator asbest. ‘Helaas is de eerste boven zee verdwenen toen ik het signaal verloor. Ik zag hem steeds verder vliegen en uiteindelijk was hij weg. Ze zijn nogal gevoelig voor wind en regen, daarom gebruiken we hem sindsdien vooral in de lente en zomer.’

‘Zonder drone kun je natuurlijk ook prima toezicht houden, maar mét wordt het toezicht completer en sneller. Met drie dronepiloten vliegen we over het hele werkgebied waarbij we ons uiteraard wel aan de Europese wetgeving houden. We gebruiken de beelden om illegale activiteiten op te sporen of om te controleren of werkzaamheden volgens de regels worden uitgevoerd. Dat klinkt misschien spannender dan het is. In Leiden bijvoorbeeld controleerden we of rookgasafvoeren van horecabedrijven de juiste hoogte hebben. Door naast de afvoer te vliegen weet je meteen of de afmetingen ten opzichte van de bebouwing correct zijn.’

‘Voor toezicht bij een gronddepot, maakten we voorheen een foto vanaf de grond, maar met een drone kunnen we vanuit de lucht beelden van de hele omgeving maken. Dan zie je heel duidelijk of, en waar er grond gestort is. Als je dat wekelijks doet, kun je zien of er iets verplaatst is. We zetten de drone ook in bij het controleren van asbestsaneringen. Daar mogen we vanuit veiligheidsoverwegingen helemaal niet in de buurt komen, maar een drone mag dat wel. In de toekomst willen we de drone bij meerdere afdelingen binnen onze organisatie inzetten.’

ONZE ORGANISATIE IN 2022

Medewerkers

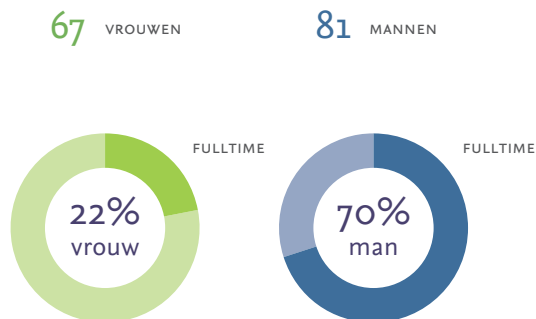
In 2022 werken we bij de Omgevingsdienst met 148 medewerkers. Van de 148 werknemers werkten er 72 fulltime en 76 parttime. Bijna 80 procent van de vrouwelijke werknemers werkte parttime, tegenover 30 procent van de mannelijke werknemers. Er zijn 17 collega's ingestroomd, 5 zijn doorgestroomd en er zijn 17 uitgestroomd.

Ambtsjubilea

In 2022 mochten we zeven collega's feliciteren met een ambtsjubileum. Vier werknemers vierden hun 25-jarig ambtsjubileum en drie medewerkers hun 40-jarig ambtsjubileum.

Trainees

De dienst heeft te maken met krapte op de arbeidsmarkt en een gemiddelde leeftijd van de medewerkers die redelijk hoog ligt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (50 jaar versus 42 jaar). In 2021 is de ODWH daarom gestart met een traineeprogramma. Dit draagt bij aan de verjonging van het personeelsbestand en blijkt tegelijkertijd een nuttig instrument ter bestrijding van de krapte op de arbeidsmarkt. In 2022 werkten 18 trainees voor de dienst, waarvan er gaandeweg het jaar twee zijn afgevallen, zeven een vast dienstverband bij de ODWH hebben gekregen, één elders is gaan werken en tenslotte acht nog werkzaam zijn als trainee. Van deze acht lopen vier contracten af in 2023 en vier in 2024.

Organisatieontwikkeling

Op 1 januari 2020 is de dienst gestart met een matrixorganisatie. Deze organisatievorm bleek in de praktijk niet voldoende effectief. Daarom is na een uitgebreide consultatie van de medewerkers en de Ondernemingsraad in 2022 besloten om de inrichting van de organisatie door te kantelen naar een lijnorganisatie met twee afdelingen en een nader te bepalen aantal teams. Er is een begeleidingsgroep geformeerd en eind 2022 zijn twee kwartiermakers aangewezen om letterlijk 'kwartier te maken' voor de aangepaste organisatievorm. We gaan ervan uit dat dit proces in 2023 gerealiseerd en afgerond zal worden.

Opleidingen

Het totale beschikbare opleidingsbudget voor 2023 was € 219.000. Dit staat gelijk aan 1,8 % van de loonsom. Van dit budget is 67 procent daadwerkelijk gerealiseerd

De betere wereldbaan

In de afgelopen jaren zijn we uitgegroeid tot een solide organisatie die helpt om van Zuid-Holland een veilige en schone plek te maken voor mensen, dieren en planten. Heb jij ook zin om je in te zetten voor het milieu? Start je carrière met de betere wereldbaan! Kijk op www.debeterewereldbaan.nl

Elleone van Oostrum legt de VTH-nota uit

Wij kijken verder dan de wet

De Omgevingsdienst voert taken uit op het gebied van milieu, bodem en duurzaamheid in opdracht van gemeenten en provincie. De werkzaamheden bestaan vooral uit vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven. Afspraken daarover worden elke vier jaar beschreven in een VTH-nota. 'Maar 2022 was wel een bijzonder jaar en een hoogtepunt in mijn werk omdat we niet één, maar twee nota's opstelden,' vertelt juridisch adviseur Elleone van Oostrum. 'Omdat we zaten te wachten op de invoering van de nieuwe Omgevingswet hadden we het beleid lange tijd niet herzien. Niet zo gek, want waarom zou je de regelgeving dan nog aanpassen? Uiteindelijk besloten we om twee versies van de VTH-nota te maken zodat we een goede werkwijze zouden hebben voor de oude én de nieuwe situatie. Het was een hele klus waar we met veel collega's aan hebben gewerkt. De nieuwe VTH-nota is twee jaar geldig en inmiddels weten we dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 wordt ingevoerd. We zijn dus erg blij met onze twee versies.'

'Bij de Omgevingsdienst passen we niet alleen de wet toe, we moeten verder kijken dan de regels. We moeten meedenken en vooruitkijken. Dat kan ook, want we komen overal en weten wat er speelt in ons werkgebied. Ik vergelijk onze dienst wel eens met een uil. Die kan zijn kop alle kanten op draaien en houdt met zijn scherpe blik alles in de gaten. Hij is bovendien een symbool van kennis en wijsheid. Wij proberen met onze werkwijze dus wel een beetje op hem te lijken.'

Marjolein Vonk over de wet Bibob

Met een loep op onderzoek uit

Ondermijning. Zo'n woord dat je steeds vaker hoort. Ondermijning gebeurt wanneer overheden onbedoeld criminele activiteiten faciliteren, bijvoorbeeld door het afgeven van vergunningen. Om dat tegen te gaan is in 2003 de wet Bibob in het leven geroepen. De overheid kreeg daarmee meer mogelijkheden om vergunningen te screenen en zo misbruik te voorkomen. Accountmanager Marjolein Vonk is Bibob-coördinator en werkt met een team van juristen, onderzoekers, en andere deskundigen om strafbare feiten en witwassen in een vroeg stadium op te sporen. 'Ik herinner mijn eerste zaak nog goed,' vertelt ze. 'Iemand wilde een sloopbedrijf beginnen, en bij inspectie van het terrein en bedrijf zag alles er netjes uit. Maar omdat het om een milieuvergunning ging, deed de gemeente toch een Bibob-verzoek. Die begint altijd met een vragenlijst voor de ondernemer. Vervolgens mogen wij bij het Openbaar Ministerie en de politie een antecedentenonderzoek doen. Dat betekent dat je nagaat of de aanvrager en eventuele investeerders te vertrouwen zijn. Uit dit Bibob-onderzoek kwam naar voren dat de eigenaar een crimineel verleden had. Hij had snel zijn conclusie getrokken en was met de noorderzon vertrokken.'

'Sinds 2022 controleren we ook bouwvergunningen. Als een vergunning meer dan een half miljoen euro betreft doen we altijd een Bibob-onderzoek. Ook de toezichthouders of de coördinator ondermijning melden soms onregelmatigheden, zij zijn tenslotte onze ogen en oren in het veld. Door de screening krijgen we ondernemers in het vizier die het niet zo nauw nemen met de regels. Huisjesmelkers bijvoorbeeld die panden splitsen zonder zich te houden aan de bouwvoorschriften. We zien ook schrijnende gevallen van illegale huisvesting en uitbuiting door ondernemers die snel willen verdienen aan arbeidsmigranten. Maar gelukkig concluderen we na onderzoek ook vaak dat er geen gevaar is voor de omgeving.'

Raymond Stuit, adviseur toezicht en handhaving

Ze schieten met data!

‘Ik ben net het *derde handje* van de dienst,’ zegt Raymond Stuit, adviseur toezicht en handhaving, en verantwoordelijk voor data-gestuurd toezicht. ‘Een *derde handje* is een hulpmiddel om te solderen. Voor mij betekenen de handjes de ondersteuning die collega’s vragen, de loep staat symbool voor de data-analyse en het solderen voor verbinden’. Raymond vertelt ‘Door op een slimme manier betrouwbare interne en externe informatie te koppelen en te analyseren, kunnen we doelgerichter en efficiënter werken. Daarbij wil ik benadrukken dat we alleen data gebruiken volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming en dat onze privacy-coördinator altijd betrokken is. We hebben bijvoorbeeld ons databestand geactualiseerd door onbekende bedrijven op te sporen. Hiervoor hebben we de data van de Kamer van Koophandel aan onze eigen data gekoppeld. Bij een ander project hebben we de brandveiligheid van horeca gecontroleerd met behulp van externe data over hygiëne-overtredingen. Vervolgens bezochten we de risicovolle bedrijven die hierdoor naar voren kwamen op basis van flietscontroles en werkten daarbij samen met de brandweer. Door dit project is de veiligheid van mensen die boven horecagelegenheden wonen enorm verbeterd.’ ‘Data-analyse heeft echt de toekomst. Door een strategie uit te stippelen en tactische vragen te stellen kun je proactief werken. Denk bijvoorbeeld aan het verhelpen of voorkomen van stank of hinder in een bepaalde wijk. Bovendien bevordert het de samenwerking met hulpdiensten maar ook met andere omgevingsdiensten. We moeten onszelf meer afvragen met welk doel we controleren. Ik zeg wel eens dat de conventionele controles lijken op in het wilde weg een schot hagel afvuren. Dan mag je blij zijn als je raak schiet. Met data-analyse kun je veel meer bereiken. Honderd procent zekerheid dat je *au* hoort als je schiet.’

Johan Ruijters over de gezamenlijke handhavingsactie glastuinbouw

Licht stopt niet bij gemeentegrens

Samenwerken is voor milieutechnisch medewerker Johan Ruijters en zijn collega's de gewoonste zaak van de wereld. ‘We werken samen met de gemeentelijke boa's en bouwinspecteurs bij lichtoverlast in openbare gebouwen. Als er sprake is van illegale kwekerijen of illegale bewoning werken we samen met de brandweer en de netwerkbeheerders. Met het Waterschap werken we samen als er sprake is van meststoffen of gewasbeschermingsmiddelen in de bodem, het riool of het oppervlaktewater. We hebben overal lijntjes uitstaan en zeker de helft van ons werk krijgen we niet gedaan als er geen goede samenwerking is,’ benadrukt hij. ‘Daarom waren we ook blij met het initiatief van de Omgevingsdienst Haaglanden om een gezamenlijke handhavingsactie voor licht in de glastuinbouw op te zetten. Want licht stopt niet bij gemeentegrenzen.’

In de nacht van 16 op 17 februari 2022 hebben specialisten van alle vijf Zuid-Hollandse Omgevingsdiensten in hun eigen gebied gecontroleerd op assimilatiebelichting. Omwonenden, maar ook dieren en planten kunnen hiervan lichthinder ondervinden. Dus zijn er regels over het afschermen van een kas. De gevel moet 100% dicht zijn en het kasdek gedeeltelijk.

‘We hebben die nacht in Nieuwkoop rond gereden en konden onder andere bij een tuinder vanaf de weg de lampen in de kas zien hangen,’ vertelt Johan. ‘Dat klopt dus niet. Later in de week zijn we bij de overtreders langsgesegaan om te bespreken wat niet volgens de regels was. Bij de hercontrole waren alle problemen verholpen. Zo voorkom je dat er klachten ontstaan, en dat is prettig want die leiden vaak tot veel meer werk en ergernis. Met deze gezamenlijke controle geven we aan dat wij elkaar weten te vinden, samenwerken en nauw met elkaar in contact staan. De bedoeling is om dit elk jaar te herhalen.’

Edwin van Os en Marcel Rietberg, kwartiermakers
bedrijfsvoering en omgevingstaken

Niet tevreden met een 7

Edwin van Os en Marcel Rietberg zijn eind 2022 gevraagd om de doorkanteling voor hun afdelingen binnen de Omgevingsdienst voor te bereiden zodat de uitvoering van de taken in de toekomst nog beter en flexibeler wordt. ‘De onderzoeken die we de laatste jaren hebben laten uitvoeren wezen steeds uit dat we over het algemeen een gemiddelde dienst zijn,’ zegt Edwin, die tevens lid is van het management team. ‘Maar we willen verder, want wie is er nou tevreden met een zeventje? Ik vind het bijvoorbeeld behoorlijk frustrerend om te zien dat we een stabiele organisatie zijn, maar dat we de connectie met onze mensen kwijtraakten. Mede door corona was er steeds minder interactie en minder aandacht. Dat heeft niet direct effect op de resultaten, maar voornamelijk op onze mensen. Daarom was ik heel blij dat we als organisatie er voor gekozen hebben om vooral te luisteren naar de medewerkers en om gezamenlijk te kijken wat we kunnen en moeten veranderen. Dit heeft geleid tot een wijziging van de organisatiestructuur, ook wel de doorkanteling genoemd. Ik wil benadrukken dat we het echt samen doen. Uit de gesprekken met de medewerkers en teams bleek dat men openstaat voor een nieuwe managementstijl. Maar alles is nog niet in beton gegoten, en we zullen onderweg gezamenlijk ontdekken en bijsturen.’ ‘Als collega’s mij vragen waar we als organisatie naartoe willen, dan zeg ik dat we een zakelijke dienstverlener willen zijn met oog voor de mens,’ vult Marcel aan. ‘Ons motto is; de betere wereld-dienst. Op dit moment hebben we te maken met de grootste wetswijziging sinds jaren op ons werkgebied. Want de basistaken van vergunningen, toezicht en handhaven veranderen niet, maar de wereld waarin we die uitvoeren wel. Ook de vraagstukken worden anders, daarom moeten we steeds flexibeler worden. Om dat te bereiken hebben we samen een nieuwe hoofdstructuur bepaald waarin alle medewerkers lid zijn van een klein team met één aanspreekpunt. Onze verwachting is dat collega’s in een veilige omgeving de aandacht krijgen die ze verdienen. En dat we de juiste mensen op de juiste plek zetten, met oog voor hun talenten. We hopen in 2023 al een eind op weg te zijn met deze doorkanteling van onze organisatie.’

REALISATIE 2022

In dit overzicht staat hoeveel de deelnemers in 2022 hebben bijgedragen aan het resultaat van de omgevingsdienst.

INWONERS
PER GEMEENTE

REALISATIE (IN €)

MILIEU BOUW

REALISATIE (IN €)

MILIEU BOUW

Hillegom
22.312

769.910

Noordwijk
44.365

4.695.650

Kaag en Braassem
66.032

1.076.036

Oegstgeest
25.499

508.145

Katwijk
65.995

728.970

Teylingen
37.942

999.861

Leiden
125.074

2.999.021

Voorschoten
25.627

351.520

Leiderdorp
27.464

527.009

Zoeterwoude
9.302

662.852

Lisse
23.015

724.498

Provincie ZH
3.753.944

2.259.096

Nieuwkoop
29.304

1.033.087

TOTAAL

17.335.654

Sanne de Koster, (jonge) toezichthouder milieu

Welkom bij Jong ODWH

‘Vorig jaar hebben we met een groep jonge collega’s een gezellige borrel georganiseerd en daaruit is Jong ODWH ontstaan,’ vertelt Sanne de Koster (22 jaar), toezichthouder milieu. ‘Het is leuk om met elkaar te kletsen over het werk, ervaringen te delen, en om met elkaar op stap te gaan. Als jongeren zoek je elkaar toch op. Sinds we officieel bestaan hebben we een leeftijdsgrens afgesproken van 35 jaar. Dat betekent trouwens niet dat je daarboven niet welkom bent, we sluiten niemand uit. Ook stagiaires en inhuurkrachten horen bij de club. Onze groep bestaat uit ongeveer 30 mensen, en hé, ik geloof dat ik de jongste ben! Harmke Vliek, Jasper Boot en ik organiseren vier keer per jaar een bijeenkomst met een formeel en een informeel gedeelte. De vorige keer gaf een van de collega’s een presentatie over bodemwet- en regelgeving en hoe dit in de loop der jaren is veranderd, en daarna hebben we een film gekeken over PFAS. Het is een onderwerp waar we allemaal in zijn geïnteresseerd en dat bij Jong ODWH op een luchtige manier wordt gepresenteerd. De volgende keer plannen we een bedrijfsbezoek onder leiding van een toezichthouder. Zo krijg je inzicht in elkaars werk en begrijp je beter wat er speelt bij de dienst. Maar er is natuurlijk ook veel ruimte voor gewoon gezellig kletsen tijdens een potje bowlen of een lekker etentje.’

‘De vijf Omgevingsdiensten in Zuid-Holland hebben vorig jaar een Jong OD-dag georganiseerd. Daar waren zeker 200 collega’s aanwezig. Het was echt leuk om samen aan workshops mee te doen en te strijden in een quiz. De bedoeling is om ook hiervan een traditie te maken. Het is belangrijk dat we elkaar als jonge OD’ers opzoeken en begeleiden. We zien elkaar op de werkvloer gewoon te weinig. Via Jong ODWH houden we contact met elkaar.’

Milly de Bruyn zet zich in voor openheid en samenwerking

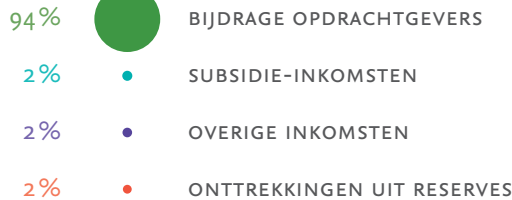
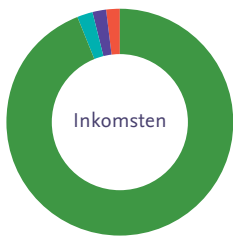
Het belang van een sterke OR

Milly de Bruyn is adviseur duurzaamheid en maakt daarnaast als voorzitter deel uit van de ondernemingsraad. ‘2022 was voor ons een bijzonder jaar,’ vertelt ze, ‘want bij de tussentijdse verkiezingen waren er maar liefst zes kandidaten waar op gestemd kon worden, dat was nog niet eerder gebeurd. Bovendien hadden we een geweldige opkomst. We hielden de verkiezingen voor het eerst digitaal en na 4 uur had 42% van de kiesgerechtigden al gestemd. Uiteindelijk heeft bijna 80% hun stem uitgebracht. Een uitzonderlijk resultaat!’

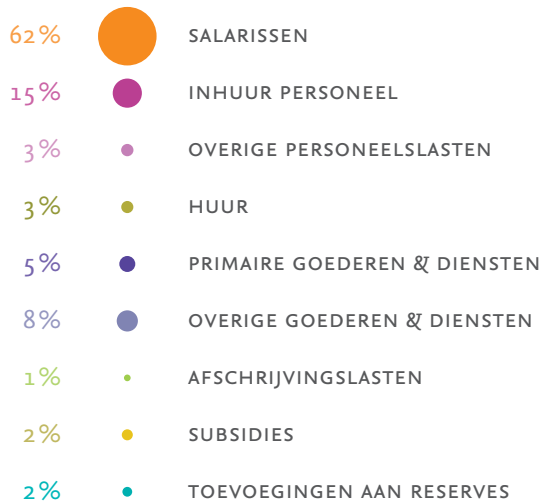
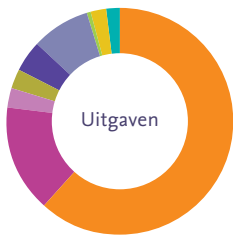
‘Iedereen heeft belang bij een sterke OR,’ vervolgt Milly. ‘Dat zorgt voor vertrouwen in een bedrijf. Wij zijn er voor het belang van de werknemers én voor de organisatie, en geven gevraagd en ongevraagd advies. Dat vereist veel kennis van de OR leden en initiatief om je in zaken te verdiepen. Best lastig, want we zijn geen professionals op elk vlak. We doen dit werk naast ons andere werk omdat we ons betrokken voelen. In mijn rol als voorzitter heb ik ingezet op de verbetering van de verhoudingen tussen de OR en het bestuur, en meer openheid en samenwerking.’ ‘We hebben te maken met grote opgaven in de organisatie. Aan het begin van het jaar hebben we ingestemd met een investeringsaanvraag voor Informatie Management. Vervolgens adviseerden we inzake de doorkanteling van de organisatie en koppelden we daaraan het advies om de gesprekkencyclus weer op te pakken. Want na het op orde brengen van de financiën, is het nu de hoogste tijd om aandacht te besteden aan medewerkers en medewerkersbeleid. Ik niet in de OR zit voor mezelf, maar om de werknemersbelangen af te wegen tegen de andere belangen van de organisatie. Als ik dat kan uitleggen aan de collega’s en het bestuur ben ik tevreden.’

FINANCIËN 2022

INKOMSTEN

UITGAVEN

* door afronding kunnen waarden afwijken

In de programmarekening staat het overzicht van baten en lasten over het jaar 2022. Hoewel 2022 een lastig jaar was, bleek de dienst in staat om het jaar af te sluiten met een positief resultaat. Dit positieve resultaat is te verklaren door het strak sturen van de organisatie op de financiële uitgaven, maar zeker ook door diverse incidentele meevallers.

Het resultaat bedraagt na de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves € 372.757 positief. Het saldo valt uiteen in een negatief resultaat van € 37.464 op het primaire proces en een positief verschil van € 410.221 op het secundaire proces. De algemene reserve stijgt in 2022 van € 753.543 naar € 1.453.300. Dit wordt veroorzaakt door een voorziene dotatie aan de algemene reserve van € 327.000 en het positieve exploitatieresultaat.

Toelichting op het resultaat van het secundaire proces – dit zijn voornamelijk incidentele meevallers:

- lagere overige personeelskosten door de nasleep van corona
- lagere kosten dan begroot op de huisvestingskosten, omdat het niet nodig was om de Schipholweg in de oude staat terug te brengen
- lagere kantoorkosten door het hybride werken en de nasleep van corona
- en een aanzienlijke rentestijging in het laatste kwartaal 2022.

Omgevingsdiensten
van Zuid-Holland

DE BETERE WERELDBAAN

**Maak jij onze leefomgeving veiliger en duurzamer?
Kijk op de achterkant voor de betere wereldbanen!**